

С ждията. А, Вие пжтувате, за да изучавате? Това е хубаво.

Чужденецътъ. Да, именно, да изучавамъ. Поискахъ да видя и какъ сждятъ въ вашата земя. Вървамъ, че ще ми позволите да присъствувамъ поне на едно дѣло. Това ще бжде много интересно за мене.

С ждията. Съ удоволствие ви позволявамъ да останете. Токущо се канѣхъ да почна разглеждането на едно дѣло.

Чужденецътъ. Ако мога да попитамъ, какво е дѣлото което ще разглеждате?

С ждията. Много просто — спорътъ е за намѣрено имане.

Чужденецътъ. О, да, разбирамъ. Човѣшкото око не се насища. Знамъ, така е по цѣлата земя. (Влиза слугата).

Слугата. Господинъ сждия, и двамата селяни сж тукъ.

С ждията. Добре. Нека влѣзатъ (Влизатъ селянитѣ).

С ждията. Ти Дамянъ, си продалъ една нива на този човѣкъ?

Димянъ. Да, господинъ сждия, азъ му продадохъ една нива.

С ждията. Така. (Къмъ Иванъ). Сега ти разправи въ какво се състои работата.

Иванъ. Ето какъ стана това. Азъ купихъ отъ този съседъ една нива. Тази пролѣтъ, като решихъ да я изора по-дълбоко, ударихъ на нѣщо твърдо. Помислихъ си, че е камъкъ. Взахъ търнокопа да го извадя, а то излѣзе едно гърне пълно съ пари.

С ждията. Съ какви пари?

Иванъ. Че различни; има и сребърни, но повечето сж златни.

С ждията. Така, продължавай!

Иванъ. Разбира се, отначало, азъ се много зарадвахъ. Занесохъ ги въ кѣщи. Но на другия день разбрахъ, че тия пари не сж мои.

С ждията. Какъ разбра тази работа?

Иванъ. Най-напредъ по това, че цѣла нощъ не можахъ да спя. Значи съвестта ми казва, че не съмъ постъпилъ добре. После и по това, че жена ми, която всѣки пжтъ съ пѣсень почваше работа, нея сутринъ бѣ мълчалива, умислена. Радостта избѣга отъ дома.

С ждията. После?

Иванъ. После! Питамъ жената... И двамата разсждаваме така: ние купихме нивата, значи земята, а не и имането. Трѣбва, значи, да го върнемъ на този, чиято бѣше нивата. Вземемъ гърнето, та при Дамянъ.

С ждията. Вѣрно ли е това?

Дамянъ. Вѣрно е, господинъ сждия. Дойдоха съ едно гърне съ жълтици.

С ждията. После?

Иванъ. Разправяме му ние работата и го молимъ да си прибере гърнето.

С ждията. Така. Всичко до тука е ясно.

Иванъ. А той не ще.

С ждията. Защо ти не си прибралъ имането?

Дамянъ. Не можехъ да го прибера, господинъ сждия.